

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

**ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Γ΄ ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ 2020-2021**

Το μάθημα της Νέας Ελληνικής Γλώσσας στην Γ΄ Γυμνασίου διδάσκεται τρεις (3) περιόδους την εβδομάδα. Συνεπώς, το σύνολο των διδακτικών περιόδων ανέρχεται στις εβδομήντα πέντε (75) ετησίως. Η γενική κατανομή τους έχει, ενδεικτικά, ως εξής:

	Διδακτικές Περίοδοι
Ετήσιος διαθέσιμος διδακτικός χρόνος	57
<ul style="list-style-type: none"> • Διαγνωστική αξιολόγηση • Υπό έμφαση μορφοσυντακτικά φαινόμενα: σύνδεση προτάσεων • Επανάληψη - Ανατροφοδότηση – (αυτό/ετερο)αξιολόγηση • Γραπτή Αξιολόγηση (τουλάχιστον μία γραπτή Αξιολόγηση ανά τετράμηνο) • Εργασίες τύπου Project, Διαθεματικές εργασίες κ.ά.	2 6 4 4 2
Σύνολο	75

Ο Προγραμματισμός του μαθήματος σχεδιάστηκε με βάση τους Δείκτες Επιτυχίας – Δείκτες Επάρκειας (ΔΕ – ΔΕ) και την κλιμάκωση των κειμενικών τύπων ανά τάξη. Επισημαίνεται ότι διδάσκονται όλοι οι κειμενικοί τύποι σε κάθε τάξη, με κλιμάκωση που επιτρέπει στον/στη φιλόλογο να εμβαθύνει σε συγκεκριμένο κειμενικό τύπο και να τον διδάξει σε όλες τις πτυχές του, ώστε να αποφευχθεί η επιπεδοποίηση και η άσκοπη επανάληψη. Συγκεκριμένα, στην Γ΄ Τάξη ο υπό έμφαση κειμενικός τύπος είναι η Επιχειρηματολογία (τρόποι – μέσα πειθούς, οργανωτικά πρότυπα, δομή /οργάνωση επιχειρηματολογικού λόγου, γλωσσικά στοιχεία). Για τους άλλους κειμενικούς τύπους η διδασκαλία περιορίζεται στα βασικά τους χαρακτηριστικά. Οι μαθητές/μαθήτριες πρέπει να είναι σε θέση να τους διακρίνουν μέσα από τα γνωρίσματά τους. Η προσέγγιση των κειμενικών τύπων, όπως περιγράφεται πιο πάνω, γίνεται μέσα από Θεματικές Ενότητες (ΘΕ) των σχολικών εγχειριδίων *Νεοελληνική Γλώσσα Γ΄ Γυμνασίου, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» (ΝΕΓ)* και *Τετράδιο Εργασιών ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»*.

Στον Προγραμματισμό παρουσιάζεται μια ενδεικτική αντιστοίχιση ΘΕ – κειμενικών τύπων. Για να ολοκληρώσει τη διδασκαλία των φαινομένων που αντιστοιχούν σε κάθε κειμενικό τύπο, ο/η φιλόλογος μπορεί να αξιοποιεί υλικό (θεωρία, ασκήσεις, ερωτήσεις, δραστηριότητες) από διάφορες ΘΕ (όπως προτείνεται πιο κάτω), προσαρμόζοντας το υλικό αυτό στα κείμενα της ΘΕ την οποία επεξεργάζεται. Μπορεί, επίσης, να αξιοποιεί υλικό από τα αντίστοιχα Βιβλία του Εκπαιδευτικού και άλλα βιβλία αναφοράς (*Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας Α΄ Β΄ Γ΄ Γυμνασίου, Σ. Χατζησαββίδη - Α. Χατζησαββίδου – (ΓΝΕΓ)*), ακολουθώντας πάντα την κειμενοκεντρική προσέγγιση. Οι διδακτικές περίοδοι (δ. π.) που προτείνονται είναι ενδεικτικές και ισχύουν για την πρώτη προσέγγιση του νέου προς διδασκαλία φαινομένου και σε καμιά περίπτωση δεν περιορίζουν τον/τη φιλόλογο να επαναεπισκεφθεί και εντάξει και πάλι στη διδασκαλία του δείκτες, τους οποίους έχει διαγνώσει ότι δεν έχουν κατακτήσει οι μαθητές του στο σύνολο ή ομάδες μαθητών στην τάξη του (Διαφοροποίηση διδασκαλίας - μάθησης). Εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του/της εκπαιδευτικού να αντλήσει το υλικό του/της και από άλλες πηγές και να το προσαρμόσει στις ανάγκες των ενήλικων μαθητών/τριών του/της. Τέλος, επισημαίνεται ότι πραγματικό οδοδείκτη διδασκαλίας αποτελούν οι ΔΕ – ΔΕ, τους οποίους πρέπει να ακολουθεί ο/η φιλόλογος, παράλληλα με τον Προγραμματισμό.

Σημείωση: Η διδασκαλία όλων των μορφοσυντακτικών φαινομένων είναι υποχρεωτική.

Αντιστοίχιση ενδεικτικών θεματικών ενοτήτων – υπό έμφαση Κειμενικών Τύπων – Μορφοσυντακτικών φαινομένων

<p style="text-align: center;">ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ</p> <p>Οι μαθητές/μαθήτριες κατανοούν προφορικά/γραπτά κείμενα Επιχειρηματολογίας, σε ποικίλα κειμενικά είδη, στα οποία (συν)υπάρχουν Αφήγηση/ Περιγραφή ως μέσα πειθούς/ Οδηγίες και στα οποία υποστηρίζονται ή ανασκευάζονται συγκεκριμένες θέσεις/ απόψεις για διάφορα θέματα.</p> <p style="text-align: center;"></p>	<p style="text-align: center;">ΑΦΗΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ Η Αφήγηση ως μέσο πειθούς (Βασικά χαρακτηριστικά)</p> <p>Οι μαθητές/μαθήτριες κατανοούν κείμενα Επιχειρηματολογίας στα οποία υπάρχει ενσωματωμένη Αφήγηση και αξιολογούν τον ρόλο της ως μέσο πειθούς.</p> <p style="text-align: center;"></p>	<p style="text-align: center;">ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ Περιγραφή ως μέσο πειθούς (Βασικά χαρακτηριστικά)</p> <p>Οι μαθητές/μαθήτριες κατανοούν κείμενα Επιχειρηματολογίας στα οποία υπάρχει ενσωματωμένη Περιγραφή και αξιολογούν τον ρόλο της ως μέσο πειθούς.</p> <p style="text-align: center;"></p>	<p style="text-align: center;">ΟΔΗΓΙΕΣ Χρηστικά – πληροφοριακά κείμενα (Βασικά χαρακτηριστικά)</p> <p>Οι μαθητές/μαθήτριες κατανοούν χρηστικά κείμενα, στα οποία δίνονται πληροφορίες/οδηγίες για ποικίλα θέματα της καθημερινής ζωής.</p> <p style="text-align: center;"></p>
<p>Ενδεικτικές θεματικές ενότητες</p>			
<p>(Επιλογή 2-3 από τις πιο κάτω ΘΕ)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Η Ελλάδα στον κόσμο (1^η ΘΕ, 10 δ. π.) 2. Γλώσσα –Γλώσσες και πολιτισμοί του κόσμου (2^η ΘΕ, 10 δ. π.) 3. Ειρήνη -Πόλεμος (5^η ΘΕ, 10 δ. π.) 4. Είμαστε όλοι ίδιοι. Είμαστε όλοι διαφορετικοί (3^η ΘΕ, 10 δ. π.) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Τέχνη, μια γλώσσα για όλους, σε όλες τις εποχές (7^η ΘΕ, 8 δ. π.) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ενεργοί πολίτες για την υπεράσπιση οικουμενικών αξιών (6^η ΘΕ, 8 δ. π.) 	<p>(Επιλογή 1 από τις πιο κάτω ΘΕ)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ενωμένη Ευρώπη και Ευρωπαίοι πολίτες (4^η ΘΕ, 8 δ. π.) 2. Μπροστά το μέλλον (8^η ΘΕ, 1 δ.π.)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΑΦΗΓΗΣΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΟΔΗΓΙΕΣ
<p>Κύριες και Δευτερεύουσες Προτάσεις - Σύνδεση Προτάσεων (1^η ΘΕ, ΓΝΕΓ, σσ. 145 – 146)</p> <p>✓ Δευτερεύουσες Ονοματικές προτάσεις (2^η ΘΕ, ΓΝΕΓ σσ. 146 – 148)</p> <p>✓ Δευτερεύουσες επιρρηματικές προτάσεις: Αιτιολογικές, τελικές (5^η ΘΕ, ΓΝΕΓ σσ. 148 – 149)</p> <p>✓ Σύνδεσμοι: Παρατακτικοί - Υποτακτικοί</p>	<p>✓ Δευτερεύουσες Επιρρηματικές προτάσεις: Χρονικές, Υποθετικές (6^η ΘΕ, ΓΝΕΓ σσ. 149 – 151)</p> <p>✓ Χρονικά επιρρήματα – Επιρρηματικοί προσδιορισμοί του χρόνου</p> <p>✓ Ευθείες και πλάγιες ερωτήσεις (3^η ΘΕ, ΓΝΕΓ σσ. 148)</p> <p>✓ Ευθύς και Πλάγιος Λόγος (3^η ΘΕ)</p> <p>✓ Σύνδεσμοι: Χρονικοί, Υποθετικοί</p>	<p>✓ Δευτερεύουσες εναντιωματικές/παραχωρητικές, Αποτελεσματικές (7^η ΘΕ, ΓΝΕΓ σσ. 149 – 150)</p> <p>✓ Σύνδεσμοι Εναντιωματικοί/ Παραχωρητικοί, Αποτελεσματικοί</p>	<p>✓ Δευτερεύουσες Αναφορικές προτάσεις (Επιρρηματικές και Ονοματικές) (4^η ΘΕ, ΓΝΕΓ σσ. 151 – 152)</p> <p>✓ Αναφορικές αντωνυμίες</p> <p>✓ Αναφορικά Επιρρήματα</p>
<p>✓ Πολυσημία της λέξης</p> <p>✓ Ομόηχες και παρώνυμες λέξεις (5^η ΘΕ)</p> <p>✓ Σημεία Στίξης (8^η ΘΕ, ΓΝΕΓ σσ. 24 – 26)</p>	<p>✓ Υπωνυμία –Ορισμός (6^η ΘΕ)</p> <p>✓ Σχήματα λόγου: Κυριολεξία και μεταφορά-</p> <p>✓ Σημεία Στίξης (8^η ΘΕ, ΓΝΕΓ σσ. 24 – 26)</p>	<p>✓ Μετωνυμία (7^η ΘΕ)</p> <p>✓ Σημεία Στίξης (8^η ΘΕ ΓΝΕΓ σ. 24 – 26)</p>	<p>✓ Λεκτικά συστατικά της Αρχαίας Ελληνικής στη δημιουργία λέξεων της Ελληνικής και ξένων γλωσσών (ρίζες, προθήματα, καταλήξεις)</p> <p>✓ Συνώνυμα –Αντώνυμα</p> <p>✓ Σημεία στίξης (8^η ΘΕ, ΓΝΕΓ σσ. 24 – 26)</p>
<p>ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ/ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ</p> <p>α. Παραγωγή Γραπτού Επικοινωνιακού Λόγου (Εκθεση): ΕΠΙΣΤΟΛΗ, ΑΡΘΡΟ, ΟΜΙΛΙΑ</p> <p>β. Παραγωγή προφορικού/γραπτού λόγου μέσα από ερωτήσεις, ασκήσεις, δραστηριότητες, μικρές εργασίες, διαθεματικές εργασίες, εργασίες τύπου project, ενδεικτικά: Πρόσκληση, Πρόγραμμα, Ανακοίνωση, Διαφήμιση, Δομημένη συζήτηση – «Αγώνες Λόγου»</p>			

